

Tishah b'Av: A Matter of Trust

R' Mordechai Torczyner – torczyner@gmail.com

To receive notification of future online classes and more: <https://torontotorah.com/wh>

1. Paul Thagard, PhD *What is Trust?* Psychology Today

But what is trust? Here are some possibilities:

- 1) Trust is a set of behaviors, such as acting in ways that depend on another.
- 2) Trust is a belief in a probability that a person will behave in certain ways.
- 3) Trust is an abstract mental attitude toward a proposition that someone is dependable.
- 4) Trust is a feeling of confidence and security that a partner cares...

2. Working Definition: A feeling of confidence that someone else will honour expectations (commitments, relationships, values), even when doing so would conflict with their personal desires.

The First Tishah b'Av

3. Talmud, Taanit 29a

"בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ" – מנלן? דכתיב... וכתוב "ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא", אמר רבה אמר רבי יוחנן אותה לילה ליל תשעה באב היה. אמר להם הקב"ה: אתם בכיתם בכיה של חנם, ואני קובע לכם בכיה לדורות.

"On Tishah b'Av it was decreed upon our ancestors that they would not enter the land" – How do we know this? As it is written.... And it is written, "And the entire group raised and gave forth their voices, and the nation cried that night." Rabbah cited Rabbi Yochanan: That night was the night of Tishah b'Av. Gd said to them: You cried for nothing; I will establish for you crying for generations.

4. Yehoshua 2:1

And Yehoshua bin Nun sent, from Shittim, two men, *meraglim*, secretly, saying: Go see the land, and Yericho...

5. Malbim to 2:1

יש בזה שני מיני שליחות, אם העם שולחים תרים לראות הטובה אם רעה [שהכונה בזה אם ראוי שילחמו עליה אם לאו], ישלחו נשיא מכל שבט, כי לא יסמכו בזה על אנשים פחותים ולא יסמכו שבט על שליח שבט אחר, כי כ"א ישלח איש אשר יסמך לבו עליו כי יתור אם תהיה הארץ מוכשרת לפני שבטו ועסקיו כפי מה שהוא עובד אדמה או רועה צאן או עוסק במסחר או לחוף אניות... לא כן אם שולחים מרגל, והוא אם הסכימו לכבשה ושולחים לראות את ערות הארץ מאיזה מקום יכבשוה בקל, ישלחו איש אחד או שנים מהמון עם, כי זה ישלח רק שר הצבא...

There are two types of emissary. If the nation sends *tarim* to see whether the land is good or not [meaning, to see whether it warrants fighting or not], then they send a leader from each tribe. They do not depend on lesser men, and no tribe depends on another tribe's emissary. Each sends one upon whom they will depend, for he will check to see whether the land is suited for his tribe and its business, whether farming or shepherding or trade or shipping... But not if one sends a *meragel*, such that they have decided to conquer it and they send only to see the *ervah* of the land, from which place they can conquer it easily. They send one or two from the nation, a military officer...

The Two Temples

6. Divrei haYamim II 13:17

And Aviyah and his army struck them mightily, and five hundred thousand corpses of Yisrael, young men, fell.

7. Yeshayahu 58:4 (based on Malbim)

You fast in order to fight and torment, and to strike with a wicked fist...

8. Yirmiyahu 20:2, 38:6

And Pashchur struck Yirmiyahu the prophet, and he placed him upon the stocks at the upper gate of Benjamin in the house of Gd.

And they took Yirmiyahu and they threw him into the pit of Malkiyahu the prince in the yard of imprisonment, and they lowered Yirmiyahu in ropes, and there was no water in the pit, but only clay, and Yirmiyahu sunk into the clay.

9. Nechemiah 5:1-3

And the cries of the nation and their wives were great, to their Judean brothers. Some of them said: We have given our sons and daughters for interest payments, to buy grain, to eat and live. And some said: We have given our fields, vineyards and houses as collateral, to buy grain in the time of hunger....

10. Talmud, Menachot 109b

בשעת פטירתו אמר להם חוניו בני ישמש תחתי. נתקנא בו שמעי אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים ומחצה אמר לו בא ואלמדך סדר עבודה הלישו באונקלי וחגרו בצילצול העמידו אצל המזבח אמר להם לאחיו הכהנים ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו אותו היום שאשתמש בכהונה גדולה אלבוש באונקלי שליכי ואחגור בצילצול שליכי בקשו אחיו הכהנים להרגו רץ מפניהם ורצו אחריו הלך לאלכסנדריא של מצרים... דברי רבי מאיר...
When he was dying, [Shimon haTzaddik] said, "My son, Chonyo, shall serve in my place." Chonyo's brother Shimi, who was two and a half years older than Chonyo, was jealous. He said to Chonyo, "I will teach you the order of service." He dressed Chonyo in a leather tunic and girded him with an ornamental belt and led him to the altar. He then told the other kohanim, "See what this one vowed and fulfilled for his beloved! 'On the day I will serve as high priest, I will wear your leather tunic and ornamental belt!'" The other kohanim wished to kill Chonyo; he fled, and they pursued him. He went to Alexandria in Egypt... This was Rabbi Meir's version...

11. Talmud, Bava Kama 82b-83a

תנו רבנן: כשצרו בית חשמונאי זה על זה היה הורקנוס מבפנים ואריסטובלוס מבחוץ, ובכל יום היו משלשים להם בקופה דינרין והיו מעלים להם תמידין. היה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יונית, אמר להם "כל זמן שעוסקין בעבודה אין נמסרים בידכם." למחר שילשלו דינרין בקופה והעלו להם חזיר. כיון שהגיע לחצי החומה, נעץ צפרניו בחומה ונודעזה ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה. באותה שעה אמרו "ארור האיש שיגדל חזירים וארור האדם שילמד את בנו חכמת יונית."

Our sages taught: When the members of the Hasmonean house besieged each other, Hyrcanus was inside [Jerusalem] and Aristobulus was outside, and the people inside would lower a box of dinarim out each day, and those outside would send up the daily offerings. An elder there, who knew Greek wisdom, said: As long as they are involved in the service, they will not be given into your hands. The next day, the people inside lowered a box of dinarim and those outside sent up a pig [Maharsha: Rome]. When it reached the midpoint of the wall, it stabbed its nails into the wall and Israel shook 400 parsah by 400 parsah. At that time they declared a curse against those who raise pigs and who teach their children Greek wisdom.

12. Talmud, Yoma 9b

מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. עבודה זרה דכתיב... אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם... ובמקדש ראשון לא הוה ביה שנאת חנם? והכתיב "מגורי אל חרב היו את עמי, לכן ספק אל ירד, (יחזקאל כא:יז)" ואמר רבי אלעזר אלו בני אדם שאוכלין ושותין זה עם זה ודוקרין זה את זה בחרבות שבלשונם! ההיא בנשיאי ישראל הואי דכתיב...

Why was the first Temple destroyed? Because of three things: Idolatry, immorality and bloodshed. Idolatry as it is written... But in the second Temple, when they were involved in Torah, mitzvot and acts of generosity, why was it destroyed? Because there was baseless hatred... But was there not baseless hatred in the first Temple? Ezekiel 21:17 says, "[Cry out and wail, son of man, for it was upon My nation, it was in all of the leaders of Israel,] My nation was gathered to the sword, therefore, strike your thigh," and Rabbi Elazar said: These are people who eat and drink with each other, and stab each other with the swords of their tongues! This was regarding the leaders of Israel...

13. Francis Fukuyama, *The Economics of Trust*, National Review (August 14, 1995)

A nation's well-being, as well as its ability to compete economically, is conditioned by a single, pervasive cultural characteristic: the level of trust inherent in the society.

14. Francis Fukuyama, *Social Capital and the Global Economy*, Foreign Affairs (September/October 1995)

Virtually all economic activity, from running a laundry to building the latest-generation microprocessor, is carried out not by individuals but by organizations that require a high degree of social cooperation. As economists argue, the ability to form organizations depends on institutions like property rights, contracts, and a system of commercial law. But it also depends on a prior sense of moral community, that is, an unwritten set of ethical rules or norms that serve as the basis of social trust...

15. Rabbi Aharon Lichtenstein, 8/16/05 letter to Rabbi Avraham Shapira, Tradition 40:1, pg. 21

With respect to values and principles that divide Israeli society, regarding which there is no consensus defining a particular initiative as patently illegal and immoral, selective refusal of orders is impossible. Refusal on the right invites refusal on the left, and vice versa. The result is a divided and disjointed army, part of which dissents and abstains from an initiative in one direction, and the other rejects initiatives in the opposite direction. The damage to the unity and cohesion of the army and to the readiness for mutual dedication and sacrifice is clear. And as a result, the IDF's ability to carry out its missions and its power of deterrence are eroded. One need not be a great general or statesman to understand the possible implications.

16. Talmud, Shabbat 97a

החושד בכשרים לוקה בגופו, דכתיב "והן לא יאמינו לי וגו'" וגליא קמי קודשא בריך הוא דמהימני ישראל. אמר לו: הן מאמינים בני מאמינים, ואתה אין סופך להאמין! הן מאמינים דכתיב "ויאמן העם", בני מאמינים "והאמין בד", אתה אין סופך להאמין שנאמר "יען לא האמנתם בי וגו'". ממאי דלקה? דכתיב "ויאמר ד' לו עוד הבא נא ידך בחיקך וגו'".

One who suspects the righteous will suffer bodily harm, as in Shemot 4:1, "They will not believe me," when it was revealed before Gd that Israel would believe. Gd told him: They are believers, children of believers, and in the end you will not believe! They are believers, as in Shemot 4:31, "And the nation believed." They are children of believers, as in Bereishit 15:6, "And he believed Gd." In the end you will not believe, as in, Bamidbar 20:12, "Because you did not believe Me." How do we know he was harmed? Shemot 4:6, "And Gd said to him: Put your hand inside again."

17. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Sanhedrin 20:5

באו לפניך שנים אחד כשר ואחד רשע אל תאמר הואיל ורשע הוא וחזקתו משקר וחזקת זה שאינו משנה בדברו אטה הדין על הרשע...

If two come before you, one kosher and one wicked, do not say, "Since he is wicked, and known to lie, and the other one is known not to speak falsely, I will tilt the verdict against the wicked one."

18. Rabbi Yosef Babad (19th century Galicia and Poland), Minchat Chinuch 81

דהתורה הזהירה שלא תחזיק הרשע לשקרן בשעת הדין אלא שניהם שוין ומצד הסברא הי' רשאי דחזקתו משקר והתורה הזהירה ע"ז.

The Torah warns not to assume the wicked one is a liar during judgment; both are the same. Logically, one could have assumed he would lie, but the Torah warns against this.

The Troubled Torah of Trust

19. Yirmiyahu 17:5-7

So declares Gd: Cursed be the man who trusts in people, placing flesh as his strength, and from Gd his heart strays... Blessed be the man who trusts in Gd...

20. Tehillim 146:3-4

Do not trust princes, a son of man who cannot save. His spirit leaves him and he returns to his earth...

21. Talmud, Sotah 49b

חוצפא יסגא... אויבי איש אנשי ביתו פני הדור כפני הכלב הבן אינו מתבייש מאביו, ועל מה יש לנו להשען? על אבינו שבשמים.

Chutzpah will increase... one's enemies will be his household, the face of the generation will be the face of the dog, the son will not be embarrassed before his father, and upon what can we depend? On our Father in Heaven.

22. Masechet Derech Eretz, Pirkei Ben Azzai 3:3

לעולם יהיו כל בני אדם בעיניך כליסטים, והוי מכבדן כרבן גמליאל.

All people should be as bandits in your eyes, and honour them like Rabban Gamliel.

23. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Shegagot 13:6

הורו בית דין בשגגה וידעו הקהל שטעו ושאינן ראוי לקבל מהן וואעפ"כ עשו הקהל על פיהם, אלו ואלו פטורין מן הקרבן, בית דין פטורין שהרי לא עשו הקהל מפני הוראתן שהטעתם, וכל העושים פטורין מן הקרבן מפני שמזידין הם שהרי ידעו שטעו ושאינן ראוי לעשות.

If the rabbinical court ruled in error, and the nation knew they had erred and that one should not accept their ruling, and yet the nation followed their ruling, all of them are exempt from a korban. The rabbinical court is exempt because the nation was not fooled by their ruling, and those who did it are exempt because they acted intentionally, knowing that the court had erred and that they shouldn't do this.

24. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Yesodei haTorah 9:3

אם יאמר לנו הנביא שנודע לנו שהוא נביא לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה או על מצות הרבה בין קלות בין חמורות לפי שעה מצוה לשמוע לו, וכן למדנו מחכמים ראשונים מפי השמועה בכל אם יאמר לך הנביא עבור על דברי תורה כאלהו בהר הכרמל שמע לו חוץ מעבודת כוכבים, והוא שיהיה הדבר לפי שעה...

If one who is known to us as a prophet tells us to violate one of the mitzvot stated in the Torah, or many mitzvot, whether light or severe, temporarily, then it is a mitzvah to obey him. And so we have learned from the early sages by tradition; in all matters, if a prophet tells you to trespass the words of the Torah, like Elyahu on Mount Carmel, listen to him, other than for idolatry. But this is only where the order is temporary...

The Ultimate Trust

25. Talmud, Sanhedrin 38b

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שבקש הקדוש ברוך הוא לבראות את האדם, ברא כת אחת של מלאכי השרת, אמר להם: רצונכם, נעשה אדם בצלמנו? אמרו לפניו: רבנו של עולם, מה מעשיו? אמר להן: כך וכך מעשיו, אמרו לפניו: רבנו של עולם מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, הושיט אצבעו קטנה ביניהן ושרפם. וכן כת שניה. כת שלישית אמרו לפניו: רבנו של עולם, ראשונים שאמרו לפניך - מה הועילו? כל העולם כולו שלך הוא, כל מה שאתה רוצה לעשות בעולמך - עשה. כיון שהגיע לאנשי דור המבול ואנשי דור הפלגה שמעשיהן מקולקלין, אמרו לפניו: רבנו של עולם, לא יפה אמרו ראשונים לפניך? אמר להן: ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל וגו'.

Rav Yehudah said, citing Rav: When Gd wished to create Man, He created a group of ministering *malachim* and said, "Do you wish for us to make Man in our image?" They said, "Master of the Universe, what are his deeds?" He replied, "Such and such." They said, "Master of the Universe, 'What is Man that You remember him, etc.?' He extended His finger among them and burned them. The same happened with a second set. The third set said before Him: Master of the Universe, what good did the first accomplish with what they said? The entire world is Yours, do whatever You want with Your world. When the generation of the Flood and the generation of the Dispersion came, whose acts were corrupt, they said before Gd: Master of the Universe, didn't the earlier groups speak correctly before You? He responded: "Until old age I am He, and until old age I will be patient, etc. (Isaiah 46)"

26. Midrash, Sifri Devarim 307

"קל אמונה" - שהאמין בעולם ובראו.

"Gd of faith" – He had faith in the universe, and He created it.